

NACHTRÄGE ZUR KENNTNIS DER FLECHTEN DER SLOWAKEI 18

Ivan Pišút

Abstract: Publication of further noteworthy lichen findings from Slovakia is continued. The species *Gyalecta subclausa* is recorded for the second and *Scoliciosporum sarothamni* for third time in the country.

Key words: Slovakia, lichens

Die Veröffentlichung weiterer Funde interessanterer Flechtenarten aus der Slowakei wird fortgesetzt (siehe Pišút 2000). Fast alle Belege sind vom Verfasser gesammelt worden (ein Beleg sammelte J. K. Lányi) und im Slowakischen Nationalmuseum (BRA) in Bratislava aufbewahrt.

Amandinea punctata (Hoffm.) Coppins et Scheid. Montes Malé Karpaty: ad corticem Aceris pseudoplatani in iugo montis Vysoká, alt. 740 m s. m., 1957.

Anema nummularium (Duf.) Nyl. Montes Chočské vrchy: ad parietes rup. calcarearum in valle Kvačianska dolina, alt. 720 m s. m., 1964. Zusammen mit *Lempholemma botryosum* (A. Massal.) Zahlbr. Det. A. Guttová.

Aspicilia contorta (Hoffm.) Krempelh. subsp. *contorta* Montes Slovenský kras, planitia Silická planina: ad saxa calcarea prope pag. Silica, alt. ca 550 m s. m., 1956. – Montes Slovenský raj: ad saxa calcarea merid. spectantia prope molam Letanovský mlyn, alt. 550 m s. m., 1958.

Brodoa intestiniformis (Vill.) Goward Montes Vysoké Tatry: ad rupem graniticam in valle Veľká Studená dolina, alt. 2000 m s. m., 1954.

Buellia griseovirens (Turner et Borrer ex Sm.) Almb. Montes Kremnické vrchy: ad cort. Aceris pseudoplatani in iugo montis Vyhnátová, alt. 1281 m s. m., 1964 leg. J. K. Lányi.

Buellia venusta (Körb.) Lettau Montes Slovenský kras: ad saxa calcarea in decl. merid. sub ruina arcis Tumiansky hrad prope pag. Turňa nad Bodvou, alt. ca 400 m s. m., 1956.

Cladonia botrytes (Hagen) Willd. Montes Strážovské vrchy: ad truncum putridum Piceae abietis in valle Čičmanská dolina, alt. 500 m s. m., 1960.

Cladonia crispata (Ach.) Flot. Montes Vysoké Tatry: supra humum inter rup. graniticis in valle Veľická dolina, alt. 1600 m s. m., 1960.

Cladonia rei Schaer. Montes Západné Tatry: ad terram graniticam in pede montis Ráztoka in Calluneto supra pag. Žiar, alt. 800 m s. m., 1958.

Cladonia squamosa Hoffm. var. *subsquamosa* (Nyl. et Leight.) Vain. Montes Západné Tatry: ad cort. Laricis in iugo montis Baranec, alt. 1350 m s. m., 1957.

Clauzadea monticola (Ach. ex Schaer.) Hafellner et Bellem. Montes Slovenský kras: ad saxa calcarea semiumbrosa in valle Zádielska dolina prope pag. Zádiel, alt. ca 400 m s. m., 1956.

Collema flaccidum (Ach.) Ach. Montes Revúcka vrchovina: ad cort. Salicis albae in valle rivi Dolinský potok prope opp. Revúca loco olim Revúcke kúpele dicto, alt. 340 m s. m., 2004.

Ein überraschender Fund am Rande früher durch Staubbiederschlag zweier Magnesitwerke belasteten Gebietes. Das epiphytische Vorkommen dieser gefährdeten Sippe (EN nach Pišút et al. 2001) ist in der Slowakei in der Gegenwart immer seltener. Zusammen mit *Candelariella reflexa* (Nyl.) Lettau, *Lecidella elaeochroma* (Ach.) Choisy, *Physcia adscendens* (Fr.) H. Oliv. und *Xanthoria parietina* (L.) Th. Fr.

Enterographa zonata (Körb.) Källsten Montes Malá Fatra: ad parietem umbrosam rupis siliceae in valle Vrátna dolina, alt. 900 m s. m., 1957.

Frutidella caesioatra (Schaer.) Kalb Montes Západné Tatry: supra muscos in rup. gneissaceis in iugo montis Smrek, alt. 2000 m s. m., 1973.

Gyalecta erythrozona Lettau Montes Západné Tatry: supra muscos et ad saxa granitica mylonitisata in decl. merid. montis Plačlivô, alt. 1850 m s. m., 1966.

Gyalecta subclausa Anzi Montes Veľká Fatra: ad saxa travertinica sept. versus spectantia in valle Trlienska dolina, alt. 550 m s. m., 1967.

Die durch kleine (höchstens 0.4 mm breite) Apothezien mit meistens ungekerbten Rändern und breit ellipsoiden schwach mauerförmigen 10 – 15 × 6 – 10 µm grossen Sporen charakteristische Sippe ist in Europa sehr zerstreut verbreitet. In der Slowakei ist bislang nur eine Fundstelle aus dem Gebirge Belianske Tatry: “in alpe Hlúpy ca 2000 m, 1933 leg. J. Nádvořík“ (Vězda 1958) bekannt.

Hypogymnia farinacea Zopf Montes Veporské vrchy: ad cort. Piceae abietis in cacumine montis Klenovský Vepor, alt. 1340 m s. m., 1956.

Lecania fuscella (Schaer.) A. Massal. Planitia Podunajská rovina: ad cort. Fraxini excelsioris in silva prope pag. Trstená, loco Kráľovská lúka, alt. ca 115 m s. m., 2004.

In der Slowakei eine verkannte und selten gesammelte Flechte. Aus der Umgebung der ostslowakischen Stadt Prešov im Gebirge Slánske vrchy wurde die Art (auf Weiden und Pappeln gesammelt) von Hazslinszky (1862) und direkt aus der Stadt (von H. Lojka gesammelt) von Szatala (1932 als *L. syringea*) angegeben. Aus der Westslowakei ist bislang lediglich ein Fundort aus der Umgebung des Kurortes Piešťany (Pappeln längst der Landstrasse zwischen den Dörfern Moravany und Ducové (Suza 1936 als *L. syringea*) bekannt.

Lecanora epibryon (Ach.) Ach. Montes Západné Tatry: supra plantas siccas in cacumine montis Sivý vrch, alt. 1800 m s. m., 1957.

Lecanora subrugosa Nyl. Montes Oravské Beskydy: ad saepimenta lignea in pago Oravská Polhora, alt. 700 m s. m., 1955. – Montes Pieniny: ad cort. Aceris secus viam publicam inter pag. Červený Kláštor et Haligovce, alt. 480 m s. m., 1958.

Leptogium intermedium (Arnold) Arnold Montes Belianske Tatry: ad terram calcaream in decl. sept. montis Hlúpy, alt. ca 2000 m s. m., 1965. Det. A. Guttová.

Leptogium lichenoides (L.) Zahlbr. Montes Tribeč: supra muscos ad saxa calcarea in colle Koliňanský vrch prope opp. Nitra, alt. 300 m s. m., 1965.

Ochrolechia androgyna (Hoffm.) Arnold Montes Poľana: ad cort. Piceae abietis in monte Lubietovský Vepor loco Hrb, alt. 1150 m s. m., 1956.

Pertusaria coronata (Ach.) Th. Fr. Montes Malé Karpaty: ad cort. Fagi in valle rivi Vydrica ad pedem collis Hrabovina prope opp. Bratislava, alt. 380 m s. m., 1954.

Protoparmelia cupreobadia (Nyl.) Poelt Montes Západné Tatry: ad saxa schistosa ad pedem montis Smrek in valle Žiarska dolina, alt. 1850 m s. m., 1958.

Scoliciosporum sarothamni (Vain.) Vězda Montes Revúcka vrchovina: ad cort. Pruni domesticae siccae secus viam publ. inter pag. Lubeník et Turčok, alt. 420 m s. m., 2004.

Die unauffällige sorediöse Sippe mit stark gebogenen bis S-förmigen Sporen wurde in der Slowakei bisher nur zweimal gesammelt: Auf steilen Andesitfelsen am Bachufer oberhalb des Dorfes Ihráč im Gebirge Kremnické vrchy (Vězda 1978) und auf dem Bergahorn in der Schlucht Veľký Sokol im Gebirge Slovenský raj (Palice et al. 1999).

Synalissa symphorea (Ach.) Nyl. Montes Chočské vrchy: in decl. merid. montis Choč supra pag. Valaská Dubová, alt. 800 m s. m., 1962.

Tephromela atra (Huds.) Hafellner Montes Západné Tatry: ad saxa gneissacea in cacumine montis Ráztoka, alt. 1950 m s. m., 1958.

Tephromela grumosa (Pers.) Hafellner et Cl. Roux Montes Malé Karpaty: ad saxa silicea in iugo montis Traja jazdci supra opp. Pezinok, alt. 620 m s. m., 1957.

Verrucaria marmorea (Scop.) Arnold Montes Slovenský kras: ad saxa calcarea prope ruinas arcis Turniansky hrad supra pag. Turňa nad Bodvou, alt. ca 400 m s. m., 1956.

Schriftum

HAZSLINSZKY, F., 1862: Eperjes viránya zuzmói. *Math. Term. Közlem.* 2: 162 – 230.

PALICE, Z., BAYEROVÁ, Š., HALDA, J., 1999: Lišejníky zaznamenané během kryptogamologické exkurze katedry botaniky PřF UK v Národním parku Slovenský raj. *Bryonora*, Praha, 24: 11 – 22.

PIŠŮT, I., 2000: Nachträge zur Kenntnis der Flechten der Slowakei 14. *Acta Rer. Natur. Mus. Nat. Slov.*, Bratislava 46: 11 – 14.

PIŠŮT, I., GUTTOVÁ, A., LACKOVIČOVÁ, A. & LISICKÁ, E., 2001: Červený zoznam lišajníkov Slovenska (December 2001) – Red List of lichens of Slovakia (December 2001). In: Baláž, D., Marhold, K. & Urban, P. (eds.), Červený zoznam rastlín a živočíchov Slovenska – Red List of plants and animals of Slovakia nature conservation. *Ochr. Prír.* 20 (Suppl.): 23 – 30.

SUZA, J., 1936: Lišejníky Piešťanska. *Carpatica*, Praha, 1: 275 – 331.

SZATALA, Ö., 1932: Lojka Hugó hagyatékának zuzmói. Lichenes a divo H. Lojka relictæ. *Magyar Bot. Lapok* 31: 37 – 126.

VĚZDA, A., 1958: Československé druhy rodu *Gyalecta* a *Pachyphiale* s klíčem a přehledem evropských druhů. *Sborník Vysoké Školy Zeměd. Lesn.* Ser. C 1:1 – 36.

VĚZDA, A., 1978: Neue oder wenig bekannte Flechten in der Tschechoslowakei II. *Folia Geobot. Phytotax.*, Praha, 13: 397 – 420.

DOPLNKY K POZNANIU LIŠAJNÍKOV SLOVENSKA

18

Súhrn

Pokračuje uverejňovanie zaujímavejších nálezov lišajníkov zo Slovenska nazbieraných v rokoch 1954–2004 (pozri PIŠŮT 2000). Všetky doklady sú uložené v Slovenskom národnom múzeu (BRA).

Danksagung

Die Arbeit wurde durch die Tätigkeit der Agentur für die Unterstützung der Wissenschaft und Technik (APVT-No. 51-005102) ermöglicht. Mein Dank gilt auch Frl. Mgr. A. Guttová, PhD für die Bestimmung einiger Belege.

Anschrift des Verfassers:

RNDr. Ivan Pišút, DrSc., Mišíkova 36, 811 06, Bratislava, Slowakei.